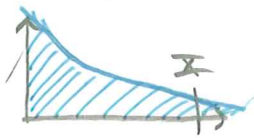

Generaliserade Integraler

ENDIM:

$$\int_0^{\infty} f(x) dx = \lim_{I \rightarrow \infty} \int_0^I f(x) dx$$

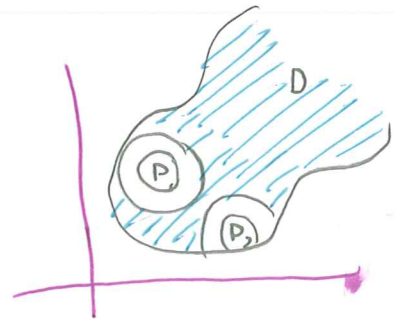
Om D eller $f(x,y)$ obegränsad, blir $\iint_D f(x,y) dx dy$
generaliserad

Definieras på följande sätt:

Antag D oberänsad och f obegränsad nära P_1 och P_2

Bilda svit $D_1, D_2, D_3, \dots$ sådana att

- alla D_n begränsad
- f begränsad i alla D_n
- $D_n \rightarrow D$ då $n \rightarrow \infty$,
dvs sviten växer ut mot D

Def. $\iint_D f(x,y) dx dy = \lim_{n \rightarrow \infty} \iint_{D_n} f(x,y) dx dy = I$

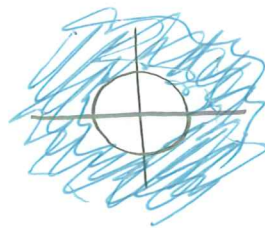
Konvergent om gränsvärdet existerar ändligt
med värdet I , annars divergent.

ANMÄRKNING

om $f(x,y) \geq 0$ kan vi räkna "som vanligt",
annars kan konstiga saker hända

Ex. $I = \iint_D \frac{1}{(x^2+y^2)^2} dx dy, \quad D: x^2+y^2 \geq 1$

$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases} \Rightarrow E: \begin{cases} 1 \leq r \leq \infty \\ 0 \leq \varphi \leq 2\pi \end{cases}$$

$$I = \iint_D \frac{1}{(r^2)^2} \cdot r dr d\varphi = \iint_E \frac{1}{r^3} dr d\varphi =$$

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{r^3} dr \int_0^{2\pi} 1 d\varphi = \lim_{R \rightarrow \infty} \int_1^R \frac{1}{r^3} dr \cdot [\varphi]_0^{2\pi}$$

$$= 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{-2 \cdot r^2} \right]_1^R = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{2R^2} - \left(-\frac{1}{2} \right) \right) = 2\pi \left(0 + \frac{1}{2} \right)$$

$$= \pi$$

Ex. Finns ingen elementär primitiv till e^{-x^2} ,
men vi kan beräkna $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx = I$

$$I^2 = I \cdot I = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx \cdot \int_{-\infty}^{\infty} e^{-y^2} dy = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx \cdot \int_{-\infty}^{\infty} e^{-y^2} dy$$

*”som vanligt
baktänges r”*

$$= \iint_{\mathbb{R}^2} e^{-x^2} \cdot e^{-y^2} dx dy = J = \iint_{\mathbb{R}^2} e^{-(x^2+y^2)} dx dy$$

Polära koordinater: $\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases} \quad \mathbb{R}^2 \text{ blir } E: \begin{cases} 0 \leq r < \infty \\ 0 \leq \varphi \leq 2\pi \end{cases}$

$$\Rightarrow I^2 = J = \iint_{\mathbb{R}^2} e^{-(x^2+y^2)} dx dy = \iint_E e^{-r^2} \cdot r dr d\varphi$$

$$= \int_0^{\infty} e^{-r^2} r dr \int_0^{2\pi} 1 d\varphi = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \left[\frac{e^{-r^2}}{-2} \right]_0^R = 2\pi \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\frac{e^{-R^2}}{-2} - \left(-\frac{1}{2} \right) \right)$$

$$= 2\pi \left(0 + \frac{1}{2} \right) = \pi$$

$$\Rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi}$$